

**ប្រកាស
ស្តីពី**

**ការផ្តល់ឥណទានវិបារូបន៍ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ដែលខ្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះអាសន្ន**

ជំពូក ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចផ្តល់ឥណទានវិបារូបន៍ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ តទៅនេះ ហៅថា “គ្រឹះស្ថាន” ដើម្បីដោះស្រាយកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះអាសន្នក្រោមលក្ខខណ្ឌ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចមានចែងនៅក្នុងប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ការរក្សានូវភាពរឹងមាំនៃសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល និងសាធនភាពបានជាអចិន្ត្រៃយ៍របស់គ្រឹះស្ថានគឺជាការ ទទួលខុសត្រូវជាអាទិភាពរបស់គណៈគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថាន។

សាច់ប្រាក់ងាយស្រួលគឺជាលទ្ធភាពរបស់គ្រឹះស្ថានក្នុងការរកមូលនិធិដើម្បីបង្កើនទ្រព្យសកម្ម និងបំពេញ បាននូវកាតព្វកិច្ចទូទាត់បំណុលទាន់ពេលវេលា ដោយរៀបរយនូវការខាតបង់ដែលមិនអាចទទួលយកបាន។ គ្រឹះស្ថាននឹងជួបប្រទះវិបត្តិ ប្រសិនបើគ្រឹះស្ថានពុំអាចបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់បំណុលទាន់ពេលវេលា ហើយការគ្រប់ គ្រងសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលពឹងផ្អែកលើសម្បត្តិកម្មដែលពុំមានស្ថិរភាពនិងអាចជឿទុកចិត្តបានក្នុងរយៈពេលកន្លងមក។ ដូច្នេះ គ្រឹះស្ថានត្រូវបង្កើតគោលនយោបាយ និងសម្បត្តិកម្មប្រុងប្រយ័ត្ន កំណត់ទុកជាមុននូវកម្រិតហានិភ័យសាច់ ប្រាក់ងាយស្រួលដែលអាចទទួលយកបាន និងពិចារណាលើការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពទីផ្សារដែលអាចមានផលអវិជ្ជមាន ដល់ស្ថានភាពសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល។

ជាងនេះទៅទៀត គ្រឹះស្ថានត្រូវតែព្យាករណ៍ដោយធ្វើសេណារីយ៉ូសាកល្បង (stress scenarios) សមហេតុ ផល ហើយបង្កើតផែនការរកមូលនិធិបន្ទាន់នាពេលខាងមុខ សំដៅទប់ទល់នឹងស្ថានភាពផ្លាស់ប្តូរអវិជ្ជមាននេះ ហើយទប់ស្កាត់ស្ថានភាពមិនអាចទូទាត់សងបំណុលកុំឱ្យកើតមានឡើងដែលស្ថានភាពបែបនេះអាចនឹងធ្វើឱ្យខូចខាត ដល់កិត្តិសិទ្ធិរបស់គ្រឹះស្ថានផងដែរ។

ជាចុងក្រោយ គ្រឹះស្ថានត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីអនុលោមតាមកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ដូច ជាការរក្សាទុកប្រាក់បម្រុងនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាដើម។

ប្រការ ៣.-

រាល់គោលការណ៍គ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល និងការកំណត់នូវកម្រិតហានិភ័យដែលអាចទទួលយកបាន តម្រូវឱ្យរក្សាកម្រិតសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលមួយដែលលើសពីតម្រូវការ និងបង្កើតគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីត្រឹមត្រូវ

សំដៅចាត់វិធានការទាន់ពេលនិងសមស្រប ដូចជាការកាត់បន្ថយឥណទាន ឬ ការប្រើប្រាស់មូលនិធិដទៃទៀត ដែល វិធានការទាំងនេះអាចជួយបំពេញកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលបាន។

ប៉ុន្តែ ដោយមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឬនិន្នាការទីផ្សារ ដែលមិនអាចព្យាករណ៍ទុកមុនបាន ឬមិនធ្លាប់មាន ពីមុនមក គោលនយោបាយប្រុងប្រយ័ត្ន នីតិវិធី ការរក្សាកម្រិតសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលលើសពីតម្រូវការ និងការ ប្រមើលមើលអំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលទាំងនេះក៏នៅតែបង្ហាញនូវភាពមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការ ប្រឈមជាមួយនឹងកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលតឹងតែងធ្ងន់ធ្ងរ។

ប្រការ ៤.-

ដោយផ្អែកលើហានិភ័យដែលអាចកើតមានខាងលើ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចផ្តល់ឥណទានវិបារូបន៍ចំពោះ គ្រឹះស្ថានដែលមានសាធារណៈពេញលេញក្នុងគោលបំណងជួយស្តារស្ថានភាពកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះ អាសន្នរបស់គ្រឹះស្ថាននោះ។

ជំពូក ២

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានឥណទានវិបារូបន៍

ប្រការ ៥.-

ឥណទានវិបារូបន៍ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស ដើម្បីជួយគ្រឹះស្ថានដែលទទួលបានឥណទាន វិបារូបន៍នេះ ឱ្យរួចផុតពីកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះអាសន្ន ឬរយៈពេលខ្លី ដូចមានចែងក្នុងប្រការ៤ ខាងលើ។

គ្រឹះស្ថាន មិនត្រូវចាត់ទុកឥណទានវិបារូបន៍នេះជាការផ្តល់ឥណទានជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធឡើយ ហើយជា គោលការណ៍មិនត្រូវពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើឥណទាននេះដើម្បីប្រកាន់យកនីតិវិធីនិងគោលនយោបាយប្រុងប្រយ័ត្ន ធ្ងន់លុងដើម្បីគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលឡើយ។ ជាងនេះទៅទៀត ឥណទានវិបារូបន៍នេះ មិនត្រូវបានផ្តល់ សម្រាប់ដោះស្រាយស្ថានភាពអសាធារណៈ ឬស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុទន់ខ្សោយឡើយដែលស្ថានភាពទាំងនោះតម្រូវ ឱ្យដោះស្រាយដោយវិធានការត្រួតពិនិត្យប្រុងប្រយ័ត្នដទៃទៀតសមស្របទៅតាមភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបញ្ហាដែលប្រឈម។

ប្រការ ៦.-

គ្រឹះស្ថានដែលស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍ ត្រូវមានប្រាក់ចំណេញ មានសាធារណៈ និងអនុវត្តបានពេញលេញ តាមកាតព្វកិច្ចដើមទុនអប្បបរមា និងអនុបាតសាធារណៈ។

ប្រសិនបើធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានវាយតម្លៃថា គ្រឹះស្ថានពិតជាកំពុងប្រឈមនឹងវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរជាងកង្វះសាច់ ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះអាសន្ន នោះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងមានផែនការដោះស្រាយសមស្រប។

ជំពូក ៣

លក្ខខណ្ឌនៃការស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍

ប្រការ ៧.-

គ្រឹះស្ថាន ត្រូវស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បន្ទាប់ពីបានរកឃើញសញ្ញាថាកង្វះសាច់ ប្រាក់ងាយស្រួលបណ្តោះអាសន្ននឹងអាចកើតមានឡើង ដោយសារមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព ឬនិន្នាការទីផ្សារដែល មិនបានដឹងមុន។ គ្រឹះស្ថាន ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចអប្បបរមានៅពេល

ព្យាករណ៍កង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល ហេតុនេះគ្រឹះស្ថានមិនត្រូវគិតថាការដកប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចមកប្រើប្រាស់ ជាវិធានការសមស្រប ដើម្បីដោះស្រាយកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលនោះឡើយ។

ប្រការ ៨.-

នៅពេលស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គ្រឹះស្ថានត្រូវផ្តល់នូវការវិភាគ និងទិន្នន័យជា លាយលក្ខណ៍អក្សរដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ការព្យាករណ៍សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល និងកាលបរិច្ឆេទកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលដែលនឹងអាចកើតមាន ឡើង
- ២- សម្មតិកម្មដែលបានជ្រើសរើសក្នុងការព្យាករណ៍សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល រួមទាំងការសាកល្បងសេណារីយ៉ូ (stress scenarios) ផងដែរ
- ៣- ការវិភាគអំពីការផ្លាស់ប្តូរនិរន្តរភាព និង/ឬស្ថានភាពទីផ្សារដែលអាចនាំឱ្យមានកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល ដែលអាចដឹងបានជាមុន
- ៤- ផែនការស្តារស្ថានភាពកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលប្រកបដោយស្ថិរភាព ដែលនឹងត្រូវបំពេញជាបណ្តោះ អាសន្នដោយឥណទានវិបារូបន៍
- ៥- ការប៉ាន់ស្មានដោយប្រុងប្រយ័ត្នលើពេលវេលាចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តផែនការស្តារស្ថានភាព និងទូទាត់ សងមកវិញនូវឥណទានវិបារូបន៍
- ៦- ការព្យាករណ៍អំពីផលប៉ះពាល់ និងបច្ច័យដែលអាចកើតមានឡើងក្នុងការអនុវត្តផែនការស្តារស្ថានភាព ទៅលើលទ្ធភាពចំណេញ (តម្លៃនៃមូលនិធិ ប្រភពផ្សេងទៀតនៃមូលនិធិ ការជម្រុះ ទ្រព្យសកម្ម) និង សាធនភាព និង
- ៧- ការវាយតម្លៃលើស្ថានភាពរួមរបស់គ្រឹះស្ថាន ដើម្បីជាជំនួយដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជា និងដើម្បីបង្ហាញថា គ្រឹះស្ថានកំពុងមានសាធនភាពពេញលេញ និងមានចំណេញ។

ប្រការ ៩.-

សំណុំឯកសារស្នើសុំ ត្រូវផ្អែកលើទិន្នន័យត្រឹមត្រូវ។ ប្រសិនបើ ទិន្នន័យនិងហេតុការណ៍ទាំងឡាយដែល បានរាយការណ៍បង្ហាញថាមិនត្រឹមត្រូវ ឬមិនគ្រប់គ្រាន់ដោយចេតនា និងនាំឱ្យជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានលើសេចក្តី សម្រេចចុងក្រោយរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នោះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះគ្រឹះស្ថានយោង តាមមាត្រា៥២ នៃច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

សំណុំឯកសារស្នើសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវបញ្ជីនៃវត្ថុធានាមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីធានាចំពោះ ឥណទានវិបារូបន៍នោះ។

ប្រការ ១០.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចដល់គ្រឹះស្ថានដែលបានស្នើសុំក្នុងរយៈពេល២ (ពីរ) ថ្ងៃធ្វើការ ចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលសំណុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៨ នៃប្រកាសនេះ។

សេចក្តីសម្រេចរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចភ្ជាប់ជាមួយនូវវិធានការ និងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដែលអាច តម្រូវឱ្យមានការតាមដានបន្ថែមទៀត ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យការវាយតម្លៃស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថានកាន់តែ

ប្រសើរឡើងដោយយកចិត្តទុកដាក់លើការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃឆ្នេរ និងពិនិត្យកាត់បន្ថយតម្លៃ (Haircut) ឱ្យបានសមស្របតាមវត្តមានដែលដាក់បញ្ចាំ និងការងារផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានច្បាស់លាស់។

ប្រការ ១១.-

ឥណទានវិបារូបន៍ អាចត្រូវបានផ្តល់ជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ឬជាប្រាក់រៀលដោយផ្អែកលើកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលដែលបានព្យាករណ៍ទុកជាមុនដោយគ្រឹះស្ថានស្នើសុំ។

ឥណទានវិបារូបន៍ដែលបានស្នើសុំ ត្រូវផ្អែកលើប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចដែលគ្រឹះស្ថានត្រូវប្រតិបត្តិតាម។ សំណើសុំឥណទានវិបារូបន៍មិនត្រូវលើសពី ៥០% នៃប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច។

សោហ៊ុយទម្រង់ការ និងអត្រាការប្រាក់លើឥណទានវិបារូបន៍នេះ គឺជាអត្រាការប្រាក់មិនលើកទឹកចិត្តនឹងត្រូវបានកំណត់តាមការដាក់ស្តែងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ប្រការ ១២.-

ឥណទានវិបារូបន៍ នឹងត្រូវបានផ្តល់ដល់គ្រឹះស្ថានក្នុងគោលបំណងជួយដោះស្រាយកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលរយៈពេលខ្លីដំបូងចាប់ពី១ (មួយ)សប្តាហ៍ ដល់១ (មួយ)ខែ។

ឥណទានវិបារូបន៍អាចត្រូវបានពន្យារពេលជាថ្មី ដែលមិនអាចលើសពី១ (មួយ)ខែ និងមិនអាចលើសពី២(ពីរ) ដងឡើយ។ ក្នុងករណីដែលគ្រឹះស្ថាននៅតែមានសាធារណៈ និងស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដំណើរការបាន គ្រឹះស្ថានអាចបន្តអនុវត្តផែនការសមស្របដែលបានស្នើឡើង ប៉ុន្តែបើផែនការសកម្មភាពមិនគ្រប់គ្រាន់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងដាក់វិធានការកែតម្រូវបន្ទាន់បន្ថែមទៀត ដែលជាចុងបញ្ចប់អាចដោះស្រាយបញ្ហាសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

បើការអនុវត្តផែនការស្ថានភាពដែលបានស្នើ ពុំអាចនាំទៅដល់ការដោះស្រាយស្ថានភាពសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលរបស់គ្រឹះស្ថានឱ្យមាននិរន្តរភាពនិងប្រសើរឡើងក្រោយពីការពន្យារពេលឥណទានវិបារូបន៍ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងមានវិធានការត្រួតពិនិត្យសមស្របណាមួយ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហារបស់គ្រឹះស្ថាន និងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត។

ជំពូក ៤

វត្តមានសមស្រប និងការកាត់បន្ថយតម្លៃ

ប្រការ ១៣.-

ក្រៅពីវត្តមានដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៦ និង ៣៧ នៃច្បាប់ស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គ្រឹះស្ថានអាចស្នើដាក់ឥណទានដែលបានផ្តល់ឱ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន ជាវត្តបញ្ចាំក្នុងគោលបំណងធានាលើការសុំខ្ចីឥណទានវិបារូបន៍។

ឥណទានដាក់បញ្ចាំបែបនេះ ត្រូវតែជាឥណទានដំណើរការ (ស្តង់ដារ) នៅក្នុងបញ្ជីរបស់គ្រឹះស្ថាន។ ឥណទានមិនដំណើរការ (ក្រោមស្តង់ដារ សង្ស័យ បាត់បង់) មិនអាចចាត់ទុកជាវត្តបញ្ចាំសម្រាប់ធានាឥណទានវិបារូបន៍នឹងត្រូវបានបដិសេធដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ឥណទានដែលអាចទទួលយកបានត្រូវឆ្លើយតបតាមរាល់លក្ខខណ្ឌ និងកាតព្វកិច្ចដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

គ្រឹះស្ថាន ត្រូវផ្តល់ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នូវបញ្ជីលំអិតនៃវត្ថុធានា និងឥណទានដែលបានផ្តល់ឱ្យអតិថិជន ដូចជា ប្រាក់ដើម ឈ្មោះអតិថិជន ប្រភេទឥណទាន ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន រយៈពេលឱ្យខ្ចី តារាងសងរំលោះ ចំនួនប្រតិបត្តិការ កាលវេលាសន្ត និងវត្ថុបញ្ចាំសម្រាប់ធានាឥណទាន។

ឥណទាន និងឥណទានផ្សេងទៀតដែលបានផ្តល់ឱ្យសម្ព័ន្ធព្យាបាលមិនត្រូវបានទទួលយក ហើយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងតម្រូវឱ្យមានវត្ថុបញ្ចាំជំនួសបន្ថែមផ្សេងទៀត។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបដិសេធវត្ថុធានាក្នុងករណីដែលមានការសង្ស័យអំពីទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយសម្ព័ន្ធព្យាបាលខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឬ អាជីវកម្ម។ សេចក្តីសម្រេចបដិសេធរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការកវ៉ាឡើយ។

ឥណទាន និងឥណទានផ្សេងទៀតដែលបានដាក់ជាវត្ថុធានាត្រូវតែបានធ្វើពិពិធកម្ម ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាប្រមូលផ្តុំណាមួយដូចជា ហានិភ័យចំពោះអ្នកខ្ចីតែម្នាក់ ក្រុមអ្នកខ្ចីតែមួយ និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតែមួយ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងធានាភាពសមស្របនៃការធ្វើពិពិធកម្មហានិភ័យ ដោយតម្រូវឱ្យមានទ្រព្យសកម្មច្រើនសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំ និងពិនិត្យឡើងវិញនូវតម្រូវការនៃពិពិធកម្មនោះ។

គ្រឹះស្ថានមិនត្រូវផ្តល់ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានូវឥណទាន ឬឥណទានផ្សេងទៀត ជាវត្ថុបញ្ចាំដែលដល់កាលវេលានៅក្នុងរយៈពេលនៃឥណទានវិបារូបន៍ឡើយ។

ប្រការ ១៤.-

វត្ថុធានា ត្រូវមានតម្លៃតាមតម្លៃចុះបញ្ជីនៅកាលបរិច្ឆេទដិតបំផុតទៅនឹងការរៀបចំបញ្ជីវត្ថុធានា ដែលត្រូវដាក់ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ប្រការ ១៥.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កាត់បន្ថយ ៤០% នៃតម្លៃវត្ថុបញ្ចាំសរុបដែលដាក់ធានាលើឥណទានវិបារូបន៍ មានន័យថា បើវត្ថុបញ្ចាំមានតម្លៃ ១០០ ឥណទានវិបារូបន៍អាចផ្តល់បានត្រឹមតែ ៦០ ប៉ុណ្ណោះ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចបង្កើនកម្រិតកាត់បន្ថយតម្លៃចម្លែកទៅតាមទំហំហានិភ័យជាក់ស្តែង បើពិនិត្យឃើញនូវភស្តុតាងថា វត្ថុបញ្ចាំជាឥណទានមិនដំណើរការ ឬតម្រូវឱ្យចាត់ថ្នាក់ជាឥណទានមិនដំណើរការនៅក្នុងបញ្ជីរបស់គ្រឹះស្ថាន។

**ជំពូក ៥
វត្ថុដាក់បញ្ចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**

ប្រការ ១៦.-

ឥណទាន និងទ្រព្យសកម្មសមស្របដទៃទៀតដែលបានដាក់បញ្ចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាវត្ថុធានាលើឥណទានវិបារូបន៍ ត្រូវកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់នៅក្នុងបញ្ជីកាតណនេយ្យរបស់គ្រឹះស្ថាន។

ការដាក់វត្ថុបញ្ចាំ ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវអនុលោមតាមទម្រង់គតិយុត្ត និងបទបញ្ជាជាធរមាន ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្តឹងទាមទាររួមគ្នាពីសំណាក់ភាគីឱ្យខ្ចីផ្សេងទៀតដែលមានវត្ថុបញ្ចាំ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាឥណទាយកមានអាទិភាពទទួលបានសំណងពេញលេញនៃឥណទានវិបារូបន៍ ការប្រាក់បង្គរ ការផាកពិន័យ និងសោហ៊ុយទម្រង់ការផ្សេងទៀត។

ប្រការ ១៧.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានសិទ្ធិពេញលេញលើវត្ថុដែលបានដាក់បញ្ចាំ និងអាចមានវិធានការត្រួតពិនិត្យ និងប្តឹងទៅតុលាការ បើគ្រឹះស្ថានមានចេតនាលាក់បាំងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងវត្ថុបញ្ចាំ ដែលអាចរារាំងសិទ្ធិរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាលើវត្ថុបញ្ចាំនោះ។

ដើម្បីធានាអាទិភាពជាឥណទាយក ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានផ្តល់ឯកសារច្បាប់ដើម រួមមានកិច្ចសន្យា ឯកសារឥណទាន ឯកសារភស្តុតាងផ្សេងៗទៀត ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងវត្ថុផ្សេងទៀតដែលបានដាក់បញ្ចាំធានាឥណទានទាំងនោះ។

ក្នុងករណីដែលព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយដូចមានចែងនៅក្នុងប្រការ ២១ ចំណុច ក និង ខ កើតឡើង គ្រឹះស្ថានត្រូវផ្តល់វត្ថុធានាជំនួសសមស្រប និងឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២នៃប្រការនេះបន្ទាប់ពីមានការព្រមព្រៀងជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចប្រគល់ឯកសារច្បាប់ដើមទាក់ទងទៅនឹងឥណទាន និងឥណទានផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានដកចេញពីសំណុំវត្ថុធានា។

ប្រការ ១៨.-

គ្រឹះស្ថាន ត្រូវបង្ហាញវត្ថុធានាដែលដាក់បញ្ចាំនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ក្នុងទម្រង់ជាក់លាក់សម្គាល់ ដោយសង្ខេបនូវចំនួនប្រាក់ និងលក្ខណៈចម្បងៗនៃទ្រព្យសកម្ម ដែលបានដាក់បញ្ចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅពេលដែលឥណទានវិបារូបន៍នៅមានសុពលភាពនាការិយបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍ ។

ជំពូក ៦

ការពិនិត្យគុណភាពវត្ថុបញ្ចាំឡើងវិញ

ប្រការ ១៩.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ពិនិត្យវត្ថុបញ្ចាំឡើងវិញតាមវិធីសាស្ត្រសមស្របមុននឹងសម្រេចជាចុងក្រោយលើលក្ខខណ្ឌនៃការស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍។

ការពិនិត្យវត្ថុបញ្ចាំឡើងវិញទាំងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃក្នុង ក្នុងគោលបំណងផ្ទៀងផ្ទាត់នូវចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ភាពត្រឹមត្រូវនៃកម្មសិទ្ធិវត្ថុដាក់បញ្ចាំដែលបានស្នើសុំ
- លក្ខណៈរបស់វត្ថុធានារួមមាន អត្ថិភាព និងសុពលភាពនៃវត្ថុធានា ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងមធ្យោបាយកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទានផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាឥណទានដែលបានស្នើដាក់បញ្ចាំ
- ការខកខានមិនបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់នៅក្នុងបញ្ជីកាតពរនេយ្យរបស់គ្រឹះស្ថាននោះ ក៏ដូចជាការកត់ត្រាចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានដំណើរការ និងឥណទានមិនដំណើរការក្នុងគ្រាកន្លងមក និង
- លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលក្នុងនោះឥណទាន និងទ្រព្យសកម្មដែលត្រូវបានស្នើដាក់ជាវត្ថុបញ្ចាំសម្រាប់ធានា ដើម្បីការពារនូវផលប្រយោជន៍របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ប្រការ ២០.-

ចំពោះវត្ថុធានាដែលត្រូវបដិសេធដោយសារបញ្ហាមិនដំណើរការ ឬការប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀត ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា អាចតម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញជាបន្ទាន់លើលក្ខខណ្ឌចុះកិច្ចបញ្ជីកាតណេនេយ្យ និងការ ធ្វើសំវិធានធនហានិភ័យស្របទៅនឹងតម្រូវការដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន។

**ជំពូក ៧
កាតព្វកិច្ចរាយការណ៍មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**

ប្រការ ២១.-

គ្រឹះស្ថាន មានកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បន្ទាប់ពីបានទទួលឥណទានវិបារូបន៍ រហូតដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាលែងមានតម្រូវការអំពីរបាយការណ៍ទាំងនោះ។

កាតព្វកិច្ចរាយការណ៍នេះ នឹងត្រូវផ្អែកលើកាលៈទេសៈមិនល្អដែលជះឥទ្ធិពលលើស្ថានភាពសាច់ប្រាក់ ងាយស្រួលរបស់គ្រឹះស្ថាន និងស្របតាមទម្រង់ហានិភ័យជារួមដែលវាយតម្លៃដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា លើ ស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថាននោះ។ ភាពញឹកញាប់នៃរបាយការណ៍ ត្រូវតែសមស្របទៅតាមការវាយតម្លៃហានិភ័យ។

គ្រឹះស្ថានដែលទទួលបានឥណទានវិបារូបន៍ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ជាអប្បបរមាមកធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជា ដូចតទៅ ៖

- ក- រាល់ការសម្រេចធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លើវត្ថុដែលដាក់បញ្ចាំ ក្នុងអំឡុងពេលសុពលភាពនៃឥណទានវិបារូបន៍ និងរាល់សំណើពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់វត្ថុបញ្ចាំថ្មីជំនួសវត្ថុបញ្ចាំ ដែលត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។
- ខ- រាល់ព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតមានចំពោះវត្ថុបញ្ចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដោយមិនកំណត់ត្រឹមតែការ មិនសងប្រាក់ ឬការទូទាត់សងមុនកាលកំណត់
- គ- ការវិវឌ្ឍនៃការអនុវត្តផែនការស្តារស្ថានភាព និងផលប៉ះពាល់លើស្ថានភាពសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលរបស់ គ្រឹះស្ថាន
- ឃ- ការលំបាកដែលកើតមានឡើងដោយមិនបានដឹងមុនក្នុងការអនុវត្តផែនការស្តារស្ថានភាព និង បញ្ហា ប្រឈមផ្សេងៗទៀត ដើម្បីស្តារសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលរបស់គ្រឹះស្ថានឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រាន់។

នៅពេលកាលៈទេសៈតម្រូវ ដោយសារកង្វល់អំពីកង្វះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលធ្ងន់ធ្ងរ និងការធ្លាក់ចុះកាន់តែ ធ្ងន់ធ្ងរនូវស្ថានភាពរបស់គ្រឹះស្ថាន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងតម្រូវឱ្យមានរបាយការណ៍ប្រចាំថ្ងៃ ស្តីពីលំហូរចូល និង ចេញ ក៏ដូចជារបាយការណ៍ស្តីពីការព្យាករណ៍គំលាតសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលនៅថ្ងៃបន្ទាប់មកទៀត។

ប្រការ ២២.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់នៅពេលដែលមានការពន្យារពេលឥណទាន វិបារូបន៍ ហើយអាចឈានទៅដល់ការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃក្នុង ក្នុងគោលបំណងតាមដានទាំងស្ថានភាពសាច់ប្រាក់ ងាយស្រួល និងសាធនភាព។

ជំពូក ៨
វេសន្តប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ២៣.-

អគ្គនាយកដ្ឋាន អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អគ្គាធិការដ្ឋាន អគ្គបេឡា គ្រប់នាយកដ្ឋាន និង អង្គភាពក្រោម ឱវាទធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តម៉ឺងម៉ាត់នូវ ប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន។

ប្រការ ២៤.-

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៩

ទេសាភិបាល

ហត្ថលេខា និងត្រា: **ជា ចាន់តូ**